

Jaká je Generace 2020?

Zajímavý psychologický výzkum prováděl mezi studenty Masarykovy univerzity do poloviny ledna Psychologický ústav Akademie věd ČR prostřednictvím ISu. Cílem projektu Generace 2020, jak byl výzkum nazván, je zkoumat přechodový životní bod mezi mladší dospělostí a střední dospělostí, a vytvořit tak psychologický profil současných dvacátníků.

„Lidé, které výzkum postihuje, vyrostli ve svobodě. Jsou sebevědomější, umějí jazyky, studovali v zahraničí a lze očekávat, že během několika let dosáhnou na významné společenské pozice,“ popisuje vzorek zkoumané populace psycholog Marek Blatný. Ilustrační foto: David Povolný.

Středem zájmu psychologů v tomto výzkumu je vnitřní stránka mladého člověka. Zejména jak se vyrovnává s různými životními nároky, ať už ve vztahu k partnerům, rodičům, škole nebo zaměstnání. Výzkumníky také zajímá existenciálně-duchovní vývoj. „V psychologii existuje celá řada velkých teorií, které se zabývaly celoživotním vývojem člověka, ale těch empirických důkazů – tedy poznatků od běžné populace – je stále málo,“ uvádí vedoucí projektu profesor psychologie na Filozofické fakultě MU Marek Blatný a dodává, že dostupná data o dospělých většinou pocházejí z výzkumů týkajících se profesí nebo z oblasti klinické a poradenské psychologie a terapie – tedy až od lidí, kteří jsou nuceni vyhledat nějakou formu psychosociální pomoci.

Jen na Masarykově univerzitě se díky zveřejnění výzkumu na vývěsce Informačního systému mohlo během dvou měsíců dostat k vyplnění dotazníku takřka tři tisíce studentů. A výzkum bude pokračovat i mezi studenty Univerzity Karlovy. „Takové reprezentativní množství a naše orientace na intrapsychické proměnné umožní vytvořit zajímavý psychologický profil generace, o kterou se bude za deset let opírat celá naše společnost,“ vysvětluje psycholog Blatný. Odtud také název výzkumu Ge-

nerace 2020. Tento letopočet označuje datum, kdy se generace současných dvacátníků ocitne v produktivním věku.

Do výzkumu byly zahrnuty všechny podstatné psychologické proměnné, které jsou v současné době známy. Dotazník obsahoval otázky na základní osobnostní rysy a na sebepojetí respondentů – tedy jak se lidé vnímají, jakou mají sebedůvěru. Dále otázky na hodnoty – jaké preferují v životě cíle a jak se chtějí realizovat. Součástí dotazníku byly i otázky na sociální kompetence respondentů, tedy jak si dokáží poradit v různých sociálních situacích a třeba zvládat zátěž a také, zda jsou šťastní a spokojení a co je toho příčinou. A mnohé další.

Jaká je Generace 2020

Výsledky výzkumu ještě nejsou zdaleka zpracovány, nicméně podle Blatného je tato generace zajímavá především tím, že není poznamenána předchozím režimem, který zde vládł před rokem 1989. „Tito lidé vyrostli ve svobodě. Jsou sebevědomější, umějí jazyky, studovali v zahraničí a lze očekávat, že během několika let dosáhnou na velmi významné společenské pozice. Už z toho důvodu bylo na čase takový výzkum provést,“ doplňuje Blatný.

A proč zrovna zaměřeni na vysokoškolské studenty? Podle Blatného ne-

hraje tento fakt významnou roli. Faktem ale je, že jde o výzkumně dobře dostupný vzorek populace, a to i díky infrastruktuře Masarykovy univerzity. „Dalším faktorem je, že celá naše společnost spěje ke společností vzdělanostní. Jsem přesvědčen, že počet vysokoškoláků bude dál růst a jednoho dne nastane podobný stav jako třeba v USA, kde sedmdesát procent populace má aspoň nějakou formu vysokoškolského vzdělání,“ popisuje Blatný.

Projekt jako součást dlouhodobé studie

Celý projekt Generace 2020 má být součástí nové longitudinální studie, kterou Psychologický ústav AV ČR plánuje. „Stejných respondentů se budeme ptát za pět až sedm let a pak zase za dalších pět až sedm let. Zda-li se to podaří, bude záležet na ochotě a vstřícnosti těch lidí, kteří nám v této fázi výzkumu odpověděli a v poměrně velkém počtu přislíbili ochotu pokračovat. Všem jim za to rozhodně patří poděkování,“ uvedl psycholog Blatný. S dlouhodobými výzkumy tohoto typu má Psychologický ústav již své zkušenosti. Obdobná studie zde běží od roku 1961, a dává tak k dispozici osobnostní vývoj generace současných čtyřicátníků.

David Povolný

Výuka angličtiny na Fakultě informatiky zintenzivnila

Oddělení jazyků na Fakultě informatiky MU prošlo v posledních třech letech změnou způsobu vyučování angličtiny. „Asi před třemi lety jsme totiž spolu s kolegyní Tulajovou došli k závěru, že nejsme zcela spokojeni s pokrokem, který u nás v jazyce studenti dělají, a že jeden seminář jazyka týdně není dostatečný k tomu, abychom situaci v tomto ohledu nějak zlepšili. Rozhodli jsme se proto zavést přednášky anglické gramatiky,“ říká hlavní organizátor změn Mgr. Martin Dvořák, Ph.D.

Přednášky anglické gramatiky pro informatiky? To zní nezvykle.

Ano. Podobně reagují kolegové vyučující informatické předměty, když přednášky zmíním například u oběda, protože si představují, že na studenty chrlím seznam čistě gramatických pouček. Jedná se však o prezentaci jakéhosi mini-korpusu vět obsahujících odbornou terminologii a právě probíraný gramatický jev. Na závěr každé gramatické části ještě zmiňuji výjimky vázané k danému jevu, se kterými se studenti mohou setkat v akademickém i neakademickém prostředí.

Proč jste se pro přednášky vlastně rozhodli? Vždyť je to jen pasivní způsob výuky. Jaký mají přínos ve vyučování samotného jazyka, když při nich vlastně posluchači nekomunikují?

Hlavní důvody jsou dva: Dříve, když jsme chtěli se studenty v semináři gramatický jev nebo slovní zásobu procvičit, museli jsme jim gramatiku nejdříve vysvětlit. Případně zopakovat pravidla

a poskytnout jim správnou výslovnost nových slovíček. Teprve potom jsme mohli začít s cvičeními, drily a tak podobně. Vysvětlování nám obvykle zabralo kolem půl hodiny. Přednáškami tento čas ušetříme a můžeme jej investovat do procvičování a konverzace. Na přednášce se totiž vždy probírá látka na další týden, kdy se procvičuje. Druhým důvodem je snaha vystavit studenty častějšímu kontaktu s jazykem. Přednášky jsou samozřejmě vedeny v angličtině. Češtinu používám pouze tehdy, když vidím, že mi studenti nerozumějí.

Přišli jste ještě s něčím dalším?

Založili jsme ještě jeden doplňkový jazykový seminář pro každý semestr, jehož hlavním cílem je další procvičování toho, co se daný týden probírá.

Úplnou novinkou je ale zcela nový způsob testování. Abychom se vyhnuli tomu, že studenti se budou učit jazyk na „poslední chvíli“, to znamená těsně před zkouškou, zavedli jsme čtvrtsemestrální a půlsemestrální tes-

ty. Během semestru tudíž studenti píšou celkem čtyři testy, jejichž celkové skóre rozhoduje o tom, zda úspěšně ukončí předmět. Takto je motivujeme k pravidelné přípravě, která jediné může vést k úspěšnému zvládnutí jazyka – a to je naším cílem.

Čtyři testy? Jak to zvládáte s tak velkým počtem studentů?

Je pravda, že režie spojená s testováním zhruba tří set padesáti studentů čtyřikrát za semestr je docela velká a celou záležitost jsme si přidali hodně práce. Každý test se totiž musí vymyslet, zadat do Informačního systému, zorganizovat, uskutečnit a vyhodnotit. Nicméně věříme, že se naše úsilí vyplatí. Navíc k rozhodnutí zintenzivnit testování jsme také došli díky dostupnosti technologie skenovatelných formulářů, kterou Informační systém Masarykovy univerzity podporuje, protože ručně opravovat tolik testů by nebylo možné.

Martin Dvořák z Fakulty informatiky MU na semináři vysvětluje anglickou výslovnost. Foto: Josef Prokeš.

Při samotném testu studenti dostanou test s otázkami a vyplňovací formulář, který se posléze skenuje a automaticky

vyhodnocuje. Aplikace je docela povedená a množství nerozpoznaných formulářů malé. Úspěšnost rozpoznávání záleží také hodně na studentech a jejich dodržování předepsaných vzorů pro vyplňování.

Přestože jsme naši myšlenku studenty Fakulty informatiky pravidelně testovat zavedli do praxe teprve tento semestr, už po prvních dvou testech jsme zaznamenali značný rozdíl v jejich přístupu k přípravě a množství načerpáných znalostí.

Josef Prokeš

Fakulta sportovních studií vydává vědecký časopis Studia Sportiva

Studia Sportiva je multidisciplinárně zaměřený časopis, který pokrývá témata z široké oblasti biomechaniky, antropometrie, sportovního lékařství, pedagogiky či sociologie sportu.

Nový recenzovaný vědecký časopis jménem Studia Sportiva spatřil na podzim světlo světa. Vydává ho Fakulta sportovních studií a se svou půlroční periodicitou má přinést nový vítr do vědeckých disciplín spojených se sportem. Texty do druhého čísla právě procházejí výběrem. Vyjít má v průběhu dubna.

„Myšlenka založit takové periodikum nás provází v podstatě už od založení fakulty, ale pravidelně vydávání časopisu vyžaduje množství organizační práce, do které se nikomu nechtělo. Až nedávno se o tom začalo vážně mluvit. Uplynul rok a máme první číslo za sebou a připravujeme další,“ uvedl člen výkonné rady časopisu Studia Sportiva Radim Šíp.

Ambice časopisu jsou podle autorů projektu velké. Periodikum je multi-

disciplinárně zaměřené a zahrnuje témata z široké oblasti biomechaniky, antropometrie, sportovního lékařství, pedagogiky, sociologie sportu a dalších. Představa iniciátorů projektu je podle Šípa taková, že by se časopis měl postupně prosadit i v zahraničí. „V zahraničí mají vědecké obory související se sportem nesrovnatelně větší tradici a jsou většinou specializované. My chceme být ale zajímavý tým, že vedle textů lékaře, který se zabývá například vlivem tepové frekvence na sportovní výkon, se může objevit text o násilí fotbalových fanoušků,“ vysvětlil Šíp a dodal, že oproti konkurenčním českým periodikům by výhodou nového časopisu při prosazování se v zahraničí mělo být i vybízení autorů k publikování v angličtině a oslovení autorů z ciziny.

V prvním čísle se objevily příspěvky ze Slovenska, ve druhém čísle pravděpodobně budou zařazeny texty autorů

ze Srbska a z Portugalska a tento trend bude pokračovat. „Teprve začínáme, takže se nyní snažíme navázat na sebe autory a dostat se do povědomí,“ řekl Šíp. Další součástí strategie časopisu je vytipování významných osobností, které by mohly přispět, na zahraničních konferencích. „Je to jediná možnost, jak se dostat z omezeného prostředí střední Evropy nebo dokonce jenom České republiky,“ zdůraznil Šíp.

Časopis zatím bude vycházet v tištěné podobě, ale jeho vedení zvažuje i vytvoření verze elektronické, která by byla vždy jedno číslo zpátky dostupná na internetu. „Otázkou dalších debat bude, jestli by časem Studia Sportiva nevycházela jen v praktičtější elektronické podobě. To ovšem naráží na problém sponzorů, kteří raději vidí všechno pěkně černé na bílém,“ svěřil se Šíp.

Prostor v časopise by měly dostat i studentské práce. Zájem podle vý-

konné rady časopisu však zatím není příliš velký. „Řada studentů byla vyzvána ke spolupráci, ale je tady asi nějaká obava, že by to bylo příliš náročné. Jsme ale recenzovaný časopis a studentům můžeme pomoci v rozvoji. Počítáme s tím, že studenti doktorských programů se postupně zapojí,“ popsal situaci Šíp.

David Povolný

INTERNETOVÁ DISKUSNÍ FÓRA PRO UCHAZEČE O STUDIUM

Uchazeči o studium na Masarykově univerzitě mohou snadno získat odpovědi na veškeré dotazy související s přijímacím řízením. Masarykova univerzita pro ně nově otevřela internetová diskusní fóra, která vytvoří prostor pro neformální komunikaci uchazečů mezi sebou. Zároveň budou mít účastníci přístup ke všem aktualizovaným odpovědím na nejčastější dotazy. Zapojit se do internetové diskuse budou moci všichni, kdo budou mít založenou elektronickou přihlášku.